

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 133 (23 december 2022) – www.roerkerken.nl

inleiding

Dit jaar maakten we een bijzondere Advent mee, niet alleen omdat die ook eens echt vier weken duurde, maar ook omdat vanwege de energiecrisis heel wat kerkgangers ook echt de winterse koudegolf die we in de tweede helft van de Advent over ons heen kregen trotseerden. De meeste kerken stookten ‘gewoon’ door; de een wat minder dan de ander, maar toch. Maar er waren ook parochies die de verwarming in principe uitlieten, zoals ook van hogerhand geadviseerd werd. In tegenstelling tot wat men zou verwachten liep het kerkbezoek daardoor echter niet terug. Bij deze een pluim op de hoed van diegenen die ondanks de kou met ons de Eucharistie bleven meevieren en met ons op weg naar het Kerstfeest gingen. Een week voor het kerstfeest sloeg het weer ineens om: van -10 naar +10 °C. Dat was een vreemde gewaarwording. Want de koude bleef in de kerk hangen, terwijl het buiten opeens flink opgewarmd was. In de zomer kun je het wel eens meemaken dat je aangename verkoeling van een kerk kunt ervaren; nu was het precies andersom: nu konden de kerkbezoekers de aangename warmte van de buitenlucht ervaren. Wie in de week vóór kerstmis de basiliek bezocht, kreeg het idee een ijskast te betreden. Gelukkig hadden we al in de derde week van de advent besloten de ochtendmissen naar de Mariakapel te verplaatsen, want daar stond de verwarming vanwege bevroeringsgevaar van de radiatoren op een zodanig minimum, dat het toch (zeker in eerste instantie) aangenaam warm voelde. Al met al een bijzondere opgang naar Kerstmis, dit jaar. Maar hopelijk ook een bijzondere viering van Kerstmis, omdat we voor het eerst weer sinds het uitbreken van de Coronacrisis een ‘normale’ Kerstviering hebben (inclusief vieringen op Kerstavond). Dat was trouwens een heel gepuzzel, omdat dit keer niet alleen Vlodrop, maar ook Montfort meedoet. Niet alleen een heel gepuzzel om niet alleen alle vieringen in de zes verschillende parochies met priesters en diakens te bemannen, maar ook met koren, corpsen, dirigenten en organisten. En dan hebben we het nog niet over kerkgangers die de hun vertrouwde (Kerst-)viering liever eerder of later hadden gehad ... Maar met het nodige passen en meten, maar vooral dankzij de verhoopde flexibiliteit van de kerkgangers kan en zal het weer een mooie Kerstviering kunnen worden. Dat wensen wij elkaar ook van harte toe: Zalig Kerstfeest!

nieuwjaarszegen

In het Duitse taalgebied bestaat een oud gebruik. Aan het begin van het nieuwe jaar, met name op het feest van Driekoningen, gaan als koningen verklede kinderen de huizen langs met een nieuwjaarswens en een huiszegen: dat God aanwezig mag zijn in dit huis en het huis en zijn bewoners mag beschermen. Daarna schrijft men met krijt op de deurpost het nieuwe jaartal en daartussen de letters CMB. Voor 2023 ziet het er zo uit 20 C+M+B 23, met soms nog een ster achter de 20 en vóór de 23, als verwijzing naar de ster die de wijzen uit het oosten de weg naar Bethlehem wees, de plaats van Jezus’ geboorte. Deze traditie is tegenwoordig verbonden met de ‘Sternsingeractie’, een actie waarbij door kinderen geld wordt ingezameld voor projecten die leeftijdgenootjes in de derde wereld ten goede komt, een actie (zelfs de grootste solidariteitsactie ter wereld) waarmee jaarlijks vele miljoenen euro’s voor het goede doel bij elkaar gebracht wordt. De tekst van de huiszegen zit vol symboliek; de kruisjes voor de zegen (kruis-teken) en de letters voor de zegenbede: Christus Mansionem Benedicat” moge Christus dit huis zegenen. Ook de namen van de drie koningen

zijn erin te lezen: Caspar, Melchior en Balthasar. Maar mooier is de verwijzing naar Driekoningen als het feest van de Openbaring van de Heer. In de liturgie geschiedt dat met een verwijzing naar de drie gebeurtenissen: de openbaring van de Heer door zijn eerste wonder op de bruiloft te Kana (de C van Cana), de openbaring van de wijzen of magiërs uit het Oosten (de M van Magi) en de B. van Baptisma, Latijn voor doop, de doop van Jezus in de Jordaan waar Gods stem Jezus openbaart als 'mijn geliefde Zoon'. Tegenwoordig vindt de huiszegen ook bij ons opgang in de vorm van een kaart die mensen bij hun voordeur hangen. Die zullen onder de kerkgangers verspreid worden. Hoe fijn is het om te beseffen dat God ons huis zegent! Dat Hij er altijd is om te voorzien in wat we nodig hebben: dagelijks brood en dagelijkse liefde. Dat Hij er is met zijn troost, kracht en wijsheid in moeilijke tijden. Daar verwijst de huiszegen bij de deur naar. De huiszegen heeft te maken met de openbaring van de Heer aan allen. Dat niet alleen de gezinsleden Hem bij zich mogen weten, maar ook de mensen die er binnenkomen, te gast zijn. Op die basis kan men die huiszegen ook een plaats geven in zijn kantoor, werkplaats of in de klas. Zo kan het oude Duitse gebruik van de huiszegen ons in Nederland helpen bij de beleving van ons geloof en de uitstraling van ons geloof naar anderen: een zegen die we ontvangen en doorgeven. Een zalig nieuwjaar!

vier.nu

De Rooms-katholieke Kerk introduceert een nieuwe website: Vier.nu. Op deze site worden christelijke hoogfeesten zoals Kerstmis, Pasen en Pinksteren toegelicht en bezoekers worden van harte uitgenodigd de feesten mee te vieren in de eigen parochie. De website is het vervolg op de eerdere campagnes Vier Kerstmis, Vier Pasen en Vier Pinksteren en krijgt een vaste plek op het internet. De site begint dit jaar met de focus op Kerstmis. In de loop van 2023 worden andere hoogfeesten als Pasen en Pinksteren uitgelicht. Maar ook de informatie over Kerstmis blijft toegankelijk om zo bezoekers blijvend de mogelijkheid te bieden om meer te lezen en te leren over de verschillende hoogfeesten. In de loop van de tijd krijgen nog meer belangrijke christelijke feesten een plek. Ook praktische informatie voor parochies wordt dan verder aangevuld. Ga naar www.vier.nu en ontdek het zelf!

Zieke bisschop(pen)

Niet alleen onze bisschop, Mgr. Harrie Smeets, is sinds anderhalf jaar ernstig ziek, sinds afgelopen zomer ook die van Breda, Mgr. Jan Liesen. Het Bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen heeft alle leden van religieuze instituten en sociëteiten van apostolisch leven uitgenodigd als voorbereiding op Kerstmis speciaal voor de twee bisschoppen te bidden. De KNR heeft een speciaal gebed gemaakt voor de twee zieke bisschoppen. Gedurende de laatste week voor Kerstmis droegen de 2500 religieuzen en leden van een sociëteit van apostolisch leven in Nederland hen mee in hun gebed. Bij deze de tekst van het gebed dat bij die gelegenheid verspreid werd. *“Goede God, U die ons liefhebt en ons vraagt elkaar lief te hebben: wij bidden U voor de bisschoppen Harrie Smeets en Jan Liesen. Bekommer U om uw dienaars, heb medelijden en bescherm hen. Wij vragen om genezing en innerlijke vrede. Richt hen op door uw kracht en troost hen met uw steun. Sterk hen en ons allen in het geloof dat wij geborgen zijn in uw liefde. Blijf hen nabij en laat ons zien - ook in ziekte en bij verdriet - dat U uiteindelijk alles ten goede keert en wij niet kunnen vallen uit uw hand. Zo bidden wij voor deze bisschoppen en voor alle zieken en mensen in nood, op voorspraak van Maria en alle heiligen. Wij vragen het U door Hem die U hebt gezonden, om de mensen te verlossen, de zieken te genezen en die ons menselijk bestaan heeft willen delen, Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer. Amen”.*

Maison Molenbeecke Melick

Zoals eind 2021 aan de Heerbaan in Posterholt het kleinschalige zorgcentrum 'De Postaert' al haar deuren opende (zie Roerkerknieuws 97), zo was dat eind 2022 ook aan de Groenstraat in Melick het geval, waar op de plek van de voormalige autogarage Geelen 'Maison Molenbeecke' is verzezen. Aan de Hendrik van Gelrestraat in Montfort bouwde de familie Paulis al in 2019 een eendere locatie: "een kleinschalig huis voor mensen met geheugenproblematiek" waar cliënten "een kwalitatief hoogwaardig en volledig pakket van diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg" geboden wordt "in een gastvrije, comfortabele en kleinschalige woonomgeving" (www.maisonmolenbeecke.nl). Ook vanuit deze locatie is inmiddels contact met de parochie gelegd, om te zien hoe en waar wij iets voor elkaar kunnen doen en betekenen.

Kerkelijke krimp en haar gevolgen in het recentere verleden (II)

Pastoor Janssen van Melick werd opgevolgd door zijn broer Jakob die er in 1896 naar het voorbeeld van Geysteren een nieuwe pastorie liet bouwen. Dat (bouw-)jaar vinden we ook in de muurankers aan de westzijde terug. Pastoor Janssen heeft ons ook een kort verslag van de bouw nagelaten: *"volgens een besluit van het kerkbestuur den 8 december 1895 ondertekend door den weleerw. Heer pastoor Jacobus Janssen, Petrus Janssen, Joseph Schmitz, Willem Smeets, Hendrik Minkenberg, uitmakend het kerkbestuur, werd een som van 5000 gulden Nederl. (vijfduizend) beschikbaar gesteld en daarmee bezwaard de parochiale kerk van St. Andreas te Melick, om een nieuwe pastoreele woning te bouwen. De oude pastorie zou blijven staan totdat nieuwe bewoonbaar was, welke laatste ten oosten van de oude gebouwd is ... De fondamenteen gegraven daags na Aschwoensdag 1896 en dadelijk begon men met het metselwerk tot zoover de voorraad steenen reikte. De steenoven door het kerkbestuur op een stuk land langs den weg naar St. Odiliënberg aangelegd, was nog eerst in July gereed. Van Mei tot July konden de metselaars niet voortwerken. De steenen, kalk, cementtras, hout en verder materieel is door het kerkbestuur geleverd. Het metselwerk is aangenomen door H. Hodzelmans. De pastorie is gebouwd door inwoners van Melick. De timmerman Hubert Claessen heeft het toezicht gehad en het plan uitgevoerd. Zaterdag voor kermis van Melick (November) was het huis zoover gereed dat de pastoor erin trok en St. Catharinadag erin logeerde. De provincie heeft een toelage gegeven van 3000 gulden. De gebroeders Paul Teuwen Geurts en Joseph Teuwen Geurts te Tegelen de dakpannen aan waarde van fl. 180".* Die nieuwe pastorie werd achtereenvolgens bewoond door de pastoors: Jakob Janssen (1896-1916), Leonard Hubert Bartels (1916-1917), Leonard Tindemans (1917-1941), Alphons Hendrikus Hubertus Terstappen (1941-1946) en Johan Joseph Sohl (1946-1957). Begin 1953 werd de oude pastorie aan de Kerkberg officieel te koop gezet: *"beneden: grote zaal, 3 kamers, keuken. 2 bijkeukens, WC. Boven: 6 kamers, badkamer, WC, mansarde, zolder 6 kelders, gelijkvloers, tuin en boomgaard"*. Ze werd gekocht door Joseph Creemers (1898-1972) en zijn vrouw Nelly Theelen die aanvankelijk in de buurt Schöndeln woonden. In de pastorie begonnen ze een 'logement' (pension) waarin vluchtelingen uit voormalige Nederlands-Indië en later uit Hongarije werden opgevangen. In het voorjaar van 1971 vierden ze hun gouden huwelijksjubileum. Zoon Huub begon bij de oude pastorie een tankstation ('t Greuske). Dochter Mia (1922-2008) trouwde in 1947 met Frits (Fred) Boonen en emigreerde in 1954 met haar gezin naar Australië (Victoria). Hun zoon Joep trad in 1966 toe tot de 'Christian Brothers', een van oorsprong Ierse onderwijscongregatie waarbinnen hij *"in the true Edmond Rice Tradition (is) caring for and helping all who he encounters on his life journey"*.

De voormalige kapelanie op de Kerkberg werd in 1958 verkocht. Die was in 1911 gebouwd: *“Aedificatio domus pro R.D. vicario usu anno Dom. 1911 die 3 mensis Junii incoepta est vigilia Pentecostes. Posuit primam lapidem die 23. Junii in festo S. Cordis Jesu in vigilia St. Joannis Bapt. J. Janssen, pastor”*. Na de verkoop werd ze bewoond door het gezin van Harry Nijskens (1931-2020) en Toos Pijls (1935-2020) die in 1988 naar Posterholt verhuisden (zie Roerkerknieuws 20). De voorganger van deze kapelanie van 1911 dateerde uit 1832 en lag op dezelfde plaats. In 1854 waren er echter al herstelwerkzaamheden nodig geweest. Een jaar later werd ze als volgt omschreven: *“een huis ook gebouwd in steen, gedekt met pannen, afzonderlijk gelegen te Melick, in het Kerkenkampke, hebbende gelijkvloers eenen gang, keuken, en twee kamers, thans bewoont door den Eerw. Heer Kapellaan Raets, gewaardeerd aan drie duizend franken”*. Het was deze kapelanie die volgens kapelaan Piels (1905-1911) te vochtig was om in te wonen. Daarom betrok hij in 1909 een kamer in villa Roosendaal uit 1881 aan de Heinsbergerweg waar de H. Grafzusters dat jaar een filiaal hadden geopend. Toen de nieuwe kapelanie klaar was werd kapelaan Piels overgeplaatst naar Panningen. Het waren zijn opvolgers die de nieuwe kapelanie bewoonden: de kapelaans Prevoo (1911-1918), Durlinger (1918-1921), Maes (1912-1923), Wehrens (1923-1930) en Gilissen (1931-1948).

personalia

Op zondagmiddag 11 december j.l. werd in de St. Andreaskerk van Melick **Djaj Kramer** gedoopt. Op zaterdagmiddag 17 december was het de beurt aan **Eva Geurts** die in de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch werd gedoopt. Diezelfde middag werd in de Mariakapel van St. Odiliënberg **Claire Vleeshouwers** uit Maasbracht gedoopt, zusje van Emma die twee jaar geleden ook al hier gedoopt werd (Roerkerknieuws 30).

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl